

LES COMUNITATS ARVENSES AMB GALINSOGA PARVIFLORA A CATALUNYA

Ramon Folch i Guillèn *

Rebut: febrer 1979

RÉSUMÉ

Les communautés arvicoles avec *Galinsoga parviflora* dans la Catalogne.

On décrit la sousas. *euphorbietosum prostratae* nov. et la sousas. *fumarietosum* nov. du *Digitario-Galinsogetum (Panico-Setarion)*, association que n'avait été rapportée encore de la Catalogne.

L'hivern de 1972-1973 vam detectar per primera vegada la presència de l'adventícia *Galinsoga parviflora* a Catalunya (FOLCH & ABELLÀ, 1974), en conreus de Cambrils (UTM: CF34) que n'eren envaïts, segons els pagesos de la contrada, des de 1969. Més tard (FOLCH, 1976a) hem trobat l'espècie a Prada de Conflent i Cuixà (UTM: DH51) i a Roda de Ter (UTM: DG44), cosa que ens ha permès de fer-nos càrrec de l'incipient paper d'aquesta planta en la vegetació arvense catalana.

La descoberta efectuada a Cambrils ens inclinà inicialment a creure que calia descriure una nova associació de manera provisional, cosa que vam fer (FOLCH, 1976b) La visió de què actualment disposem ens aconsella, però, de modificar aquesta primera posició. En efecte, les comunitats catalanes que duen *Galinsoga parviflora* responen a estructures fitocenològiques ja conegudes, bé que no esmentades fins ara per a Catalunya.

Galinsoga parviflora apareix en comuni-

tats arvenses de camps irrigats, comunitats pertanyents a l'aliança *Panico-Setarion*. És un component habitual de l'associació *Digitario-Galinsogetum* descrita per Tüxen i Becker el 1942 d'uns horts d'Alemanya (associació no localitzada fins ara a Catalunya), de la qual ens arriben les irradiacions més meridionals.

L'aparició a Catalunya del *Digitario-Galinsogetum* es desprèn de la comparació (taula I) dels inventaris resumits a la columna 5 per OBERDORFER, 1957 (pp. 63-65), procedents de Rastatt, Bruchsal i Karlsruhe. (Vall del Rin, Alemanya Federal), amb els altres inventaris que aportem nosaltres. Els inventaris 1-3 correspondrien a una subassociació *euphorbietosum prostratae* nov. (tipus: inventari 2), mentre que l'inventari 4 convindria relacionar-lo amb una subassociació *fumarietosum* nov. (= *Stellario-Galinsogetum parviflorae* prov, FOLCH, 1976b), ambdues molt meridionals i pobres, especialment la segona.

* Departament de Botànica. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. Gran Via, 585. Barcelona, 7.

TAULA I
DIGITARIO - GALINSOGETUM Tx. et Becker

	<i>euphorbietosum prostratae</i>		<i>fumarie-</i>	<i>mercurialetosum</i>	
	1	2	tosum		
	1	2	3	4	5
<i>Espècies cultivades</i>					
<i>Vicia faba</i>	×	.	.	.	—
<i>Solanum tuberosum</i>	.	×	×	×	—
<i>Característiques associació</i>					
<i>Galinsoga parviflora</i>	5.4	5.4	5.3	4.3	V
<i>Digitaria sanguinalis</i>	2.1	1.1	2.1	.	V
<i>Setaria viridis</i>	+	.	.	.	V
<i>Dif. subas. mercurialetosum</i>					
<i>Mercurialis annua</i>	.	.	.	.	IV
<i>Sonchus asper</i>	.	.	.	.	II
<i>Veronica polita</i>	.	.	.	.	II
<i>Veronica persica</i>	.	.	.	.	I
<i>Polygonum tomentosum</i>	.	.	.	.	I
<i>Lamium purpureum</i>	.	.	.	.	(I)
<i>Car. subas. fumarietosum</i>					
<i>Fumaria officinalis</i>	.	.	.	2.2	.
<i>Car. subas. e. prostratae</i>					
<i>Euphorbia prostrata</i>	+	+	.	.	.
<i>Característiques aliança</i>					
<i>Setaria pumila</i>	.	.	.	.	V
<i>Senecio vernalis</i>	.	.	.	.	IV
<i>Polygonum persicaria</i>	.	.	.	.	V
<i>Spergula arvensis</i>	.	.	.	.	I
<i>Panicum ischaemum</i>	.	.	.	.	I
<i>Erodium cicutarium</i>	.	.	.	.	III
<i>Lamium amplexicaule</i>	.	.	.	2.1	I
<i>Característiques ordre</i>					
<i>Chenopodium album</i>	.	.	.	+	V
<i>Erigeron canadense</i>	.	.	.	.	V
<i>Chenopodium strictum</i>	.	.	.	.	I
<i>Geranium pusillum</i>	.	.	.	.	II
<i>Chenopodium hybridum</i>	.	.	.	.	I
<i>Atriplex patula</i>	.	.	.	.	I
<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	.	.	.	.	I
<i>Erysimum cheirantoides</i>	.	.	.	.	(I)
<i>Característiques classe</i>					
<i>Portulaca oleracea</i>	3.2	2.2	3.2	.	(I)
<i>Stellaria media</i>	.	.	.	3.3	V
<i>Senecio vulgaris</i>	.	+	+	+	III
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	.	.	.	+	V
<i>Echinochloa crus-galli</i>	.	.	.	.	IV
<i>Sonchus oleraceus</i>	.	+	+	+	II
<i>Solanum nigrum</i>	.	.	.	.	I
<i>Amaranthus retroflexus</i>	.	.	.	.	I
<i>Amaranthus graecizans</i>	.	+	.	.	(I)
<i>Oxalis corniculata</i>	.	.	+	.	(I)
<i>Poa annua</i>	.	.	.	+	.

Acompanyants

Convolvulus arvensis	.	.	.	.	V
Equisetum arvense	.	.	.	.	IV
Arabidopsis thaliana	.	.	.	.	II
Rumex acetosella	.	.	.	.	I
Polygonum aviculare	.	.	.	.	III
Agrostis alba	.	.	.	.	II
Agropyrum repens	.	.	.	.	III
Scleranthus annuus	.	.	.	.	I
Raphanus raphanistrum	.	.	+	.	II
Polygonum convolvulus	.	.	.	1.1	II
Sisymbrium irio	.	.	.	+	

- 1: Colònia Malars (Roda de Ter). Hort, 440 msnm, 100 % 50 cm, 3 m², 8/1977
- 2: Colònia Malars (Roda de Ter). Hort, 440 msnm, 100 % 40 cm, 3 m², 8/1977
- 3: Colònia Malars (Roda de Ter). Hort, 440 msnm, 100 % 40 cm, 10 m², 8/1977
- 4: Les Comes (Cambrils). Hort, 25 msnm, 100 %, 40 cm, 2 m², 7/1975
- 5: Resum inventaris OBERDORFER, 1957 (subas. *mercurialetosum*).

BIBLIOGRAFIA

FOLCH I GUILLÈN, R. 1976a. Notes floristiques, III. Quelques espèces nouvelles ou intéressantes de la zone litorale de la Catalogne méridionale. *Coll. Bot.*, X: 181-190. Barcelona.

FOLCH I GUILLÈN, R. 1976b. *El poblament vegetal de les comarques litorals compreses entre*

el coll d'Alforja i l'Ebre. Tesi. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. Barcelona.

FOLCH I GUILLÈN, R., & ABELLÀ, C. 1974. *Galinsoga parviflora* Cav. y *Guizotia abyssinica* (L.) Cass., dos adventicias nuevas para la flora catalana. *Coll. Bot.*, IX: 183-189.

OBERDORFER, E. 1957. *Suddeutsche Pflanzengesellschaften*. Gustav Fischer. Jena.